VILÁG PROLETÁRJAI,
EGYESÜLJETEK!

A Szabadság

MUNKÁSPÁRTI HETILAP

XVI. ÉVFOLYAM
50. SZÁM
2004. december 17.
Ára: 105,– forint

TIZENÖT ÉVES A MUNKÁSPÁRT BOLDOG SZÜLETÉSNAPOT!

MUNKÁSPÁRT

„Ezekben a napokban emléklappal köszöntjük a párt alapítóit, mindazokat, akikkel együtt másfél évtizede felelős döntést hoztunk. Nem tudtuk igazán, merre is megyünk. Neveltetésünk, világnézetünk, addigi munkánk alapján azonban éreztük, gondoltuk, tudtuk, hogy a tőkés rend nem a mi világunk, a rendszerváltókkal nincs és nem is lehet közös utunk. Emlékezzünk most, közös ünnepünk elõestéjén a másfél évtizedes utunk tanulságaira, merítsünk erõt tapasztalatainkból, újra erõsítsük meg eltökéltségünket!”

(4. oldal)

NEM ISMÉTLIK MEG A NÉPSZAVAZÁST

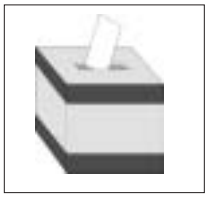

Lapzártakor érkezett a hír, hogy a Legfelsõbb Bíróság megsemmisítette az Országos Választási Bizottság jelentését a december 5-ei népszavazásról, és arra kötelezte az OVB-t, hogy több helyütt ellenõrizzék a szavazási dokumentumokat, ellenõrizzék azokat a bejelentéseket, amelyeket a Magyarok Világszövetsége tett. Egyes újságok és rádióállomások – pongyolán fogalmazva – azt a benyomást keltették, mintha a bíróság a népszavazás eredményét semmisítette volna meg, s netán megismétlik a népszavazást. Erről szó sincs. Az Országos Választási Bizottság néhány napon belül elvégzi az ellenõrzést, aminek a végkimenetele gyakorlatilag nem változtathatja meg a népszavazás ismert eredményét.

A MUNKÁTÓL FÜGG A JÖVÕNK

Az elnökség december 13-ai üléséről

A Munkáspárt elnöksége december 13-ai ülésén áttekintette az év hátra lévõ időszakának feladatait. Mindent meg kell tennünk annak érdekében, hogy a Munkáspárt újjászervezése tizenötödik évfordulójának ünnepségei méltóságteljesen, az évfordulóhoz méltóan folyjanak le. Thürmer Gyula pártelnök részt vesz a budapesti VI. kerület és XXI. kerület ünnepségén, továbbá a Nógrád megyei rendezvényen.

Az elnökség elsõ olvasatban megtárgyalta a párt 2005. évi politikai akciótervét. Az elnökség azt javasolja a párt szervezeteinek és minden tagjának, hogy az elõttünk álló jelentõs feladatokra koncentráljuk figyelmünket és energiánkat: a pártépítésre, a 2006. évi választásokra. Ne engedjük, hogy a figyelmünket elvonják a párt megosztására irányuló törekvések, a párt elleni támadások! A munkától függ jövõnk! – hangsúlyozták az elnökség tagjai.

Mindennapok a röszkei tanyavilágban

„A déli határmenti falu, Röszke központjában található a helyi önkormányzat egyik intézménye, a Családsegítõ-, Gyermekjóléti, Védõnõi Szolgálat. Öt évvel ezelõtt, 1999-ben a testület hozta létre az intézményt, amely a szomszédos Domaszék szociális feladatait is ellátja. A szolgálat mûködéséröl Csiszárné Kónya Tünde vezetõvel beszélgettünk.”

(5. oldal)

Ahol ezren tanulnak kereskedelmet, vendéglátást

(5. oldal)

KÜLPOLITIKA

„Gyakran egymás mellett szerepel a médiában a két hatalmas ország: Kína és India. Ketten együtt a Föld teljes lakosságának 38 százalékát teszik ki, és gyorsan fejlõdik gazdaságuk. Kétségtelen, hogy a jövõben egyre többet hallunk róluk, mert növekedni fog gazdasági és politikai súlyuk, stratégiai jelentõségük. A két ország között azonban lényeges különbségek vannak.”

„Bush választási gyõzelméröl bõségesen olvashattunk értékeléseket, most már ezekre reagálnak a médiában. Kommentálják a kommentárokat. Gyakran igen érdekesen.”

„A múlt év decemberében a svájci diplomácia segítségével a munkapárti Joszi Belin volt izraeli igazságügyi miniszter és Jaszer Abed Rabbo, a Palesztin Hatóság korábbi kulturális minisztere kezdeményezésére a közel-keleti békefolyamat folytatása érdekében indított, úgynevezett ‘genfi kezdeményezés’ a napokban új keretekben folytatódott.”

(2., 3. oldal)

EZ TÖRTÉNT a nagyvilágban

December 8. **Több mint százezer állás** megszüntetését helyezték kilátásba az amerikai vállalatok a múlt hónapban, főleg az autó- és a távközlési iparban; ez tavaly ilyenkorhoz képest öt százalékos emelkedést jelent. A teljes idei elbocsátási bejelentés eddig 931 ezer állásra vonatkozott.

December 9. **Nem oldották fel a Kínával szembeni** európai uniós fegyverembargót a hágai EU–Kína csúcson. Az 1989 óta érvényben lévő tiltást a szabályozás pontosítása után valószínűleg jövőre szüntetik meg. A britek, dánok, svédek, hollandok még vonakodnak, a németek és a franciák a feloldás szorgalmazói. Az USA az ellenzők között van – félti Tajvanra gyakorolt befolyását és csendes-óceáni pozícióit.

December 10. **A négyszázötven tagú kijevi parlament** négyszázkét igen szavazattal elfogadta a válság feloldását célzó törvénycsomagot. Jóváhagyták az államfői jogköröket szűkítő alkotmányreformot, a helyi önkormányzati szervek szerepét megerősítő törvényt, illetve a választási törvény módosítását. Vitkor Juscsenko mérgezéséről továbbra is ellentmondásos hírek keringenek.

December 11. **Megint felmentette a bíróság** Silvio Berlusconi olasz kormányfőt a vesztegetési vádak alól. Bár az egyik korrupciós ügyben bűnösnek találták, elévülés miatt ejtették a vádat. Berlusconi lehet a demokratikus Olasz Köztársaság első olyan miniszterelnöke, aki a teljes ötéves mandátumát kitölti. A következő választásokon Berlusconi egyik kihívója az EU brüsszeli bizottságának elérről hazatért Romano Prodi lesz.

December 12. **A liberális-demokrata színekben** induló Traian Basescu (képünkön) nyerte – szoros küzdelemben Nastase előtt – a romániai elnökválasztást. Fő törekvései között szerepel az európai integráció, a korrupció elleni harc és a szegénység felszámolása. A született eredmény megnehezíti a parlamenti választásokon kis különbséggel győztes szociáldemokrata-humanista tömörülés helyzetét: kérdés, hogy végül mely pártok alakíthatnak kormányt, és az RMDSZ-nek ebben milyen szerep jut.

December 13. **Várhatóan csökken jövőre** a világgazdaság növekedési üteme, az idei négyről három százalékra – nemzetközi gazdasági szakértők szerint. Számolnak az olajárak esetleges további drasztikus emelkedésével, a kamatok jelentős megugrásával, illetve a világ nagy gazdaságaiban érzékelhető kiegyensúlyozatlanságok hatásaival.

December 14. **Víz alá került Malajzia** keleti partvidékének nagy része a múlt heti szüntelen esőzések és viharok miatt. Ilyen szélsőséges időjárásra egy évtizede nem volt példa. Hét ember meghalt, tizenötezer embernek el kellett hagynia az otthonát. Több kórházépület is megrongálódott és evakuálni kellett a betegeket.

Kommentárok Bush győzelméről

Bush választási győzelméről bőségesen olvashattunk értékeléseket, most már ezekre reagálnak a médiában. Kommentálják a kommentárokat. Gyakran igen érdekesen.

A *Frankfurter Rundschauban* jelent meg egy interjú *Reinhard Bütikoferrel*, a Zöld Párt elnökével, amelyben két érdekes kijelentés hangzott el. Az első: „ajánlatos, hogy a baloldal tanulmányozza a konzervatívok erősödését eredményező populisztikus kulturális agitáció eredményességét". A második: „az amerikaiak újraválasztották Busht, és demokratikus legitimációja most nagyobb, mint négy évvel ezelőtt. Kár másról álmodozni, ez a tény".

A svájci *Zeit-Fragen* a „populisztikus kulturális agitáció" kifejezést a valóság nyelvére lefordítva hazug propagandának nevezi. Bütikofernek is ezt kellene tenni, ha őszinte lenne. A baloldal pedig szörnyű hibát követne el, ha ezt a módszert „tanulmányozná", mert a baloldalnak nem szabad a nácik propagandamódszereit alkalmazni. Mivel a hazugságáradat nyert választást, demokratikus legitimációról nem lehet beszélni.

A *Frankfurter Allgemeine Zeitungban* egy amerikai író, *Charles Simic* foglalkozik a hazugság-tényezővel. A lap irodalmi mellékletében megjelent eszszében Simic csodálkozását fejezi ki, mert a választásról írt elemzések alig említik, hogy az elnök újjáválasztását milyen óriási mértékben a képtelen hazugságok tették lehetővé. Majd így folytatja: „Csak egy példát említve: a legtöbb Bushra szavazó még most is elhiszi, hogy Szaddam Huszeinnek szerepe volt a szeptember 11-ei terrortámadásban, és hogy a világ összes állama támogatja az Irak elleni háborút. Egy szabad országban az embereket ekkora hazugságokról meggyőzni valóban példátlan teljesítmény."

Ifjabb és idősebb Bush

Simic egyéb megjegyzései talán nem teljesen újak, de egy csokorban egyáltalán nem mindennapiak. „Úgy tűnik, minden alkalmatlan politikus hivatalban marad, és a katasztrofális bel- és külpolitika a keserű végkifejletig folytatódik. És mindenekelőtt ellenségekre van szükségünk, abból pedig hál' istennek van bőven. Mivel a valóság ostoba módon a jövőben is másként néz majd ki, továbbra is és egyre többször kitalációkat kell mesélnünk. Az öncsalásért azonban előbb vagy utóbb nagy árat kell fizetni."

A német szövetségi kancellár, *Gerhard Schröder* is térdrebukott az újra megválasztott washingtoni imperátor előtt. Amikor Bush kitesztelte a kormányból az egyetlen kultúrembert, *Colin Powellt* – aki egyébként nem egy forradalmár, sőt hűségesen szolgálta Busht és társait, legfeljebb kevésbé arrogánsan tárgyalt külföldön –, és helyette *Condoleezza Rice-t* nevezte ki külügyminiszternek, Schröder kijelentette: örömmel néz a vele való együttműködés elé. Nyilvánvaló, hogy Schröder is emlékszik Rice javaslatára az iraki háborúról folytatott viták idején: „Meg kell büntetni Franciaországot, semmibe venni Németországot és megbocsátani Oroszországnak." A hatalom megtartásának vágya sok mindent megmagyaráz: az SPD–Zöld koalíció vesztésre áll az ellenzékkel szemben, nem akarják tovább rontani pozíciójukat a „transzatlanti feszültség" fokozásával, ami esetleg gazdasági téren is visszaütne.

P. L.

A közel-keleti békéért

A múlt év decemberében a svájci diplomácia segítségével a munkapárti Joszi Belin volt izraeli igazságügyi miniszter és Jaszer Abed Rabbo, a Palesztin Hatóság korábbi kulturális minisztere kezdeményezésére a közel-keleti békefolyamat folytatása érdekében indított, úgynevezett „genfi kezdeményezés" a napokban új keretekben folytatódott.

A Nemzetközi Vöröskereszt konvoja Betlehemben

Több izraeli, palesztin és európai város polgármestere találkozott december 5-én a franciaországi Lyonban, hogy megvitassák az együttműködés konkrét lehetőségét. A tanácskozáson többek között részt vett Gérard Collomb, Lyon szocialista polgármestere, Francois Auguste, a tartományi tanács kommunista alelnöke, Wolfgang Tiefensee, Lipcse, Joan Clos, Barcelona és Chiamparino Sergio, Torino polgármestere. Gérard Collomb hangsúlyozta, hogy *„már létrejöttek a háromoldalú kapcsolatok több európai, izraeli és palesztin város között"*. „Szeretnénk, ha segítségünkkel az izraeli és a palesztin települések között tartós együttműködés alakulna ki, ami elősegítené a tárgyalások újrafelvételét, a béke megteremtését".

Négy munkacsoportban folytak a konzultációk a lyoni Kongresszusi Palotában. A „helyi közszolgáltatások a konfliktusövezetben" elnevezésű szakmai műhelyben az önkormányzati vezetők megvitatták a víz- és az energiaellátás problémáit. Az egyik legfontosabb feladat egy mobil kórház telepítése a palesztin övezetbe, és szakorvosok cseréje illetve továbbképzésüknek a biztosítása. A szakszervezeti csoportban elhangzott, hogy *a közeljövőben sor kerülhet az izraeli Hisztadrut, a palesztin szakszervezetek és a francia CGT főtitkárainak találkozójára Párizsban.*

Az érdekképviseletek küldöttei foglalkoztak a mindkét társadalmat érintő, de különösen a palesztin területeket sújtó szociális és gazdasági konfliktusokkal. A „békére való nevelés" műhely résztvevői azt javasolták, hogy *már az iskolában el kellene kezdeni egymás kultúrájának, nyelvének és történelmének a megismertetését.* Haifa város baloldali polgármestere példát mutatott e kérdésben, mert már korábban elrendelte, hogy a nyolcadik osztálytól kezdve kötelező az arab nyelv oktatása a város oktatási intézményeiben. A „városok szervezete" műhelyben felmerült *határ menti ipari övezetek létesítése* Dél- és Észak Ciszjordániában. Minden munkacsoportban központi kérdésként szerepelt a palesztin területek izraeli megszállásának a mielőbbi megszüntetése.

A tervek szerint a jövő évi háromoldalú konferencia színhelye Barcelona, a 2007. évié pedig Torino lesz. Lyon marad azonban „az önkormányzatok a közel-keleti békéért" akciónak a központja, ahol a szervezők egy állandó iroda létesítését is tervezik.

Gábor Tamás

A két óriás

Gyakran egymás mellett szerepel a médiában a két hatalmas ország: Kína és India. Ketten együtt a Föld teljes lakosságának 38 százalékát teszik ki, és gyorsan fejlődik gazdaságuk. Kétségtelen, hogy a jövőben egyre többet hallunk róluk, mert növekedni fog gazdasági és politikai súlyuk, stratégiai jelentőségük. A két ország között azonban lényeges különbségek vannak.

A kínai GDP kétszerese az indiainak, fontosabb azonban, hogy a kínai export az indiai hatszorosa, és gyorsabban növekszik. Kína átlagos vámtarifája az ipari termékekre kilenc százalék körül van, Indiáé harminc százalék. A GDP növekedése jelenleg hasonló, de az utóbbi húsz év átlaga Kínában 9,5, Indiában 5,7 százalék. A külföldi tőkeberuházás Kínában tizenháromszorosa az Indiába áramló tőkének.

A gyors növekedés egyik feltétele: az iskolázottság magasabb szintű Kínában. Az analfabéták aránya Kínában 9, Indiában 39 százalék. A két országon belül is nagyok az eltérések: Kína keleti része fejlettebb, Indiában a kommunista tartományi kormányoknak köszönhetően Keralában és Nyugat-Bengálban alig van írástudatlan.

Indiában főleg a Bangaloreban virágzó szoftvergyártás és általában az informatika világhírű, de csak a GDP három százalékát hozzák létre így. Kínában az arány nagyobb, és a külföldi beruházók jóvoltából a hardver vezet. Emellett Kínában az internetet használók száma az indiaiak négyszerese.

Pesti

ÉRDEKESSÉGEK A

● Képzeljünk el egy szellemi vetélkedőt, amikor a vallatószékben ülő versenyző elakad, és a közönség segítségét kéri. A közönségnek arra kell gombnyomással válaszolnia, hogy melyik ország nyerte a Dél-Koreában rendezett ez évi Robocon versenyt, amelyen a legkreatívabb robotot díjazták. (19 ország vett részt 20 csapattal.) Ez a harmadik verseny volt, és a jelenlegi győztes már másodszor nyert. Tegyük fel, hogy Kína, Japán, Ausztrália és Vietnam közül kellene választani. Vajon hányan találnák el, hogy Vietnam a nyertes?

● Gerhard Schröder német kancellár nem egy megszállott világutazó típus, de december elején már hatodszor látogatott el Kínába. Üzletemberek népes csapata kísérte, céljuk az volt, hogy az erős euró miatt csökkenő német exportot kínai eladásokkal ellensúlyozzák. Sikerrel jártak: 1,4 milliárd euró értékű üzletet kötöttek. Az Airbus 23 repülőgépet adott el, a Volkswagen két motorgyártó üzemet épít, a Siemens 600 millió euróért mozdonyokat szállít. Tárgyaltak arról is, hogy az Európai Unió feloldhatná a Kína elleni fegyverszállítási tilalmat, akkor Kína fegyvereket is venne. Schröder megígérte támogatását. A franciák és az angolok is szívesen szállítanának, ezért feltehetően egyetértenek a németekkel, az USA ellenkező irányú nyomása ellenére is. Az amerikai fegyvergyárosok érdekeit haptákban kiszolgáló Bush-kormány nem repes az örömtől, mert a repülőgépüzletet az amerikai Boeing szerette volna megszerezni.

● A kínai Lenovo cég 1,25 milliárd dollárért megvásárolta az IBM konszern komputer üzletágát, és ezzel a világ harmadik legnagyobb számítógépgyártójává vált.

● A német ver.di, a szolgáltatásban dolgozók szakszervezete két éve kíséri figyelemmel a

A huszonötök Európájából jelentjük

● Rocco Buttiglione olasz jelölt visszahívásával és a házájában korábban amnesztiában részesült francia Jacques Barrot közlekedési biztos ügyének a gyors lezárásával az Európai Bizottság tagjainak a kiválasztásáról folytatott vita még nem zárult le. Az angol *Andrew Duff* eurokép-viselő kapott megbízást, hogy tegyen előterjesztést a további reformokra. A Duff által készített és a párizsi Le Monde által kiszivárogtatott „munkaanyag" számos figyelemre méltó megállapítást tartalmaz. A *parlamenti bizottságok elnökei számára jelenleg nincs egységes irányelv,* és ezért a meghallgatások gyakran politikai párbeszéddé vagy a biztost jelölő ország belpolitikai kérdéseinek a megvitatásává váltak. Buttiglione és mások esetében is előfordult, hogy az EP több bizottsága hallgatta meg a jelöltet, de ezek nem egyformán szavaztak. A hasonló esetek elkerülésére Duff egy közös bizottság felállítását tartja célszerűnek. Az

Rocco Buttiglione

angol képviselő az *EB tagjai alkalmasságának az eldöntésére öt feltételt javasolt:* szakértelem, európai elkötelezettség, pénzügyi és politikai függetlenség, tárcája irányításához szükséges felkészültség és jó kommunikációs készség. Duff szerint az említett *kritériumok következetes alkalmazása esetén a Barroso-bizottság négy-öt jelöltje biztosan megbukott volna.*

A kicsik és nagyok, a régiek és az újak közötti kétféle

elbírás mutatta, hogy a pártpénzekkel történt visszaélések miatt a lett *Ingrida Udre* jelölését a rigai kormánynak vissza kellett vonnia, a Chirac francia elnökhöz közel álló *Barrot-t viszont Barroso, a néppárti és a szocialista frakció egyaránt megvédte.*

● *José Manuel Durao Barroso,* az Európai Bizottság elnöke, volt portugál miniszterelnök azt „tanácsolta" a politikai pártoknak, hogy az európai alkotmány elfogadásával kapcsolatos, 2005 márciusára tervezett népszavazást egy jóval későbbi időpontra halasszák el. Jorge Sampaio portugál köztársasági elnök február 20-ára tűzte ki a jobbközép kormány kudarca miatt előre hozott parlamenti választások időpontját. A konzervatív Barroso szerint „belpolitikai válság idején nem lehet higgadtan dönteni" az alkotmányról. Az EB elnöke láthatóan *aggódik, hogy honfitársai esetleg elutasítják a neoliberális gazdaságpolitikát is szentesítő alaptörvényt.*

● A szlovák kormány megbízásából szociológusok felmérést végeztek a *roma népesség helyzetéről.* Jelenleg 320 000 cigány él Szlovákiában, akiknek a hatvan százaléka az ország különböző részein, a helyiektől nem elkülönülve telepedett le. A többiek mintegy hatszáz város illetve falu határában lévő nyomornegyedekben élnek, ahol csak a lakások 37 százalékában van folyóvíz, a terület 80 százaléka nincs csatornázva, és a házak 60 százaléka nem rendelkezik vezetékes gázzal. A felmérés vezetője szerint *mintegy ötven településen az életfeltételek már az elviselhetőség határán vannak.* A jobbközép kormány által 2003 júniusában bevezetett „szociális reform", az *ingyenes egészségügyi szolgáltatások leépítése* főleg a cigányokat sújtja. Az általános elkeseredés miatt az előző télen roma zavargások voltak Kelet-Szlovákiában. Az Európai Tanács várhatóan december közepén fogadja el azt a javaslatot, amely az EU egyes fórumain a roma szervezetek számára tanácskozási jogot fog biztosítani.

● A tervek szerint az Európai Unió december 16–17-én tartandó csúcsértekezlete dönt a *Törökország* csatlakozásával kapcsolatos tárgyalások megkezdésének az időpontjáról. Az Eurobarométer októberben, huszonöt országban végzett felmérése szerint a megkérdezettek *35 százaléka ellenzi, 53 százaléka egyetért a további bővítéssel,* 12 százalékának pedig nincs határozott véleménye. A több új tagállammal határos Ausztriában

Recep Erdogan

62, Németországban 57 százalékos a „nem" támogatottsága, Franciaországban pedig fele-fele az arány. A „tízek" lakossága viszont pozitívan fogadná új tagok felvételét. Az „igenek" aránya Lengyelországban 78, Litvániában 76, és Szlovéniában 75 százalék. Románia és Bulgária várhatóan 2007-ben csatlakozik a szervezethez, Törökország felvételére előreláthatólag 2015 előtt nem kerül sor.

– Munkatársunktól

K A VILÁGGAZDASÁGBAN

Lidl élelmiszer diszkontlánc munkaügyi helyzetét. A most kiadott „feketekönyv a Lidlről" kétszáz munkavállaló meghallgatása alapján készült. A ver.di szerint a Lidl áruházakban „embertelenek a munkafeltételek", „a rettegés brutális klímája uralkodik", ezenkívül megakadályozzák a szakszervezeti képviseletek megalakulását, és ezzel megfosztják a munkavállalókat az érdekképviselethez való alkotmányos jogtól. A Lidl persze tagad, lejáratót kampányról beszél. A Lidl-lánc már nálunk is működik, a média hírt adott a Lidl-áruházat építő alvállalkozók tüntetéséről az elmaradt kifizetések miatt. Ez ügyben alighanem bíróság dönt majd, a szakszervezeteknek viszont ellenőrizni kellene, hogy betartják-e a magyar munkajogi törvényeket.

● Szenzációs, titkos üzleti hírt szivárogtattak ki – talán szándékosan – a japán gépjárműgyártó óriás, a Honda berkeiből: száz kilométerenként egy liter benzint fogyasztó gépkocsi kifejlesztésén dolgoznak a mérnökök. A „stratégiai projektnek" minősített csodajárgány 2008-ban kerül a piacra, és feltehetően Thaiföldön fogják gyártani.

● Lehetséges, hogy még nincs vége a nagy vihart kavart Opel-botránynak, de már az eddigi történések is tankönyvbe kívánkoznak. Az Opelt 1862-ben alapították, először kerékpárokat és varrógépeket gyártottak, majd Európa vezető autógyára lett. 1927-ben vette meg a General Motors (GM), a világ legnagyobb gépjármű konszernje. A GM jelenleg 325 000 munkavállalót foglalkoztat a világon. Az Egyesült Államokban többek között GM márka a Chevrolet, az Olds- mobile, a Cadillac, a Buick, Európában az Opel, a Saab, a Vauxhall, és a Fiatban is van érdekeltségük. Legutóbb a csőddel küszködő dél-koreai Daewoot vették meg.

A General Motors cég vezetői először közölték, hogy a négy németországi Opel-telephely közül az egyiket bezárják, és a munkásokat elbocsátják. Jöttek a tiltakozó sztrájkok, azokon a telepeken is, amelyeket nem akartak bezárni, és szolidaritásból más országokban is. Hosszú tárgyalások után – a jelenlegi állás szerint – nem zárnak be egy telephelyet sem, de a négy telephely 32 ezer foglalkoztatottjából 10 ezret elbocsátanak, és a maradókat felszólították, hogy mondjanak le a fizetésük 15 százalékáról. Ily módon – állítják – lehetséges, hogy a konjunktúra föltápászkodásakor visszavehetik az elbocsátottakat, mert az épületek, a gépek és a berendezések továbbra is maradnak. (Lehet, hogy ez volt a cél, csak nagyobbat mondtak, hogy megjátszhassák az engedékenyt.) Erről kellene tankönyvet írni „Kolosszális kapitalista trükkök" címmel.

Pesti Lajos

SZÉP ÚJ VILÁG

A Big Brother ehhez képest csak egy gyerekjáték. Mert ez itt a való élet, a maga véresen komoly valóságában. Ehhez képest a szocializmus megfigyelő rendszere szinte leányneveldének számít. Mert manapság még a munkahelyünkön is figyelnek minket! De vajon kik és hogyan? A legfontosabb kérdésünk pedig az, hogy miért?

A főnök embere

Kezdetben voltak a beépített emberek. Alkalmazásuk ősi módszer, több ezer éves. Ezeknek mindig is az volt a dolguk, hogy információkat szerezzenek. De, hogy kiktől és kik számára szerzik az információkat, ez az, ami alapvetően megkülönbözteti őket egymástól.

Két nagy csoportjuk létezik. Az első a hírszerzők, a felderítők. Pejoratívan kémeké. Ezek az emberek idegen környezetbe épülnek be, s szerzik az információkat a sajátjaik számára. Lényegében hazaszeretetből teszik ezt, s mert munkájuk eredendően veszélyes, hősök ők.

Ezzel szemben a beépített emberek másik csoportja lényegesen több egyedet számlál, ám szerepe, s viselkedése kevésbé nemes, mint az előzőké. Hiszen tetteiket lényegében önző, egyéni érdekek motiválják. Ezeket a beépített embereket úgy hívják, hogy spiclik, besúgók. Pejoratívan: téglák. Lényegében olyanok, akik a sajátjaikról szolgáltatnak információkat – idegeneknek.

Tapasztalataim szerint a munkáltatók eléggé gyakran alkalmazzák ezeknek a tégláknak, besúgóknak a ,,szolgáltatásait". Ez általában úgy zajlik, hogy a főnök vagy főnökség ,,beszervez" egy munkást, alkalmazottat, hogy az szolgáltasson nekik információkat a saját kollégáiról. Vagy pedig új dolgozóként egy olyan alkalmazottat raknak oda, aki már eleve a főnökség embere.

Ezek a spiclik, működésük első időszakában elég sok információt szolgáltatnak fölfelé, de egy idő után eldugulnak. Mert szép lassan elhatárolódnak környezetükről.

Hisz idővel kiismerik őket a többiek. Mert vagy az átlagosnál kedvesebbek (negédesek), vagy pökhendibbek, ki-ki természete szerint. Egyben azonban mind megegyeznek: a borítékjuk vastagabb. Több van benne fizetéskor, jutalomkor, prémiumkor. És ha más nem, ez biztos szemet szúr a kollégáknak.

Ezt a módszert tehát lényegében nem lehet eltitkolni. De ma már egyre elavultabbnak számít. Mert mostanában immáron a spiclskedésben is a digitális technika bevezetése a döntő.

Ehhez képest még a negédes besúgók alkalmazása is emberbarát módszernek tűnik.

Mert valósággá válik az a vizió, hogy lényegében a gépek uralkodnak az embereken. Megvalósul az a bizonyos ,,Szép új világ", melyet Huxley festett le híres művében. Egy elembertelenedett, agyonracionalizált, érzelemmentes világ.

Azon még valahogy túltesszük magunkat, hogy a nagy bevásárlóközpontokban bármikor kutakodhatnak táskánkban a biztonsági őrök. Hisz lényegében akkor, mikor belépünk az áruház területére, már el is fogadjuk ezt a biztonsági feltételt. De a mindenütt jelen lévő figyelő szemek, a biztonsági kamerák nyomasztóak és idegesítőek. És még mindig azzal vigasztaljuk magunkat, hogy a biztonságra, az árukészlet és saját magunk érdekében, bizony nagy szükség van. De...!

Fejlett technika, erős elnyomás

A kamerák nemcsak a tolvajok és behatolók ellen védenek, hanem az örökössé vált és folyamatos ellenőrzés eszközei lettek. Gondoljunk csak a térfigyelő kamerákra. A bűnözés visszaszorítása miatt rendszeresítették ezeket, de most már mindenkiről tudni lehet, hogy mit csinál az adott körzetben.

Ám az a kisebbek baj, hogy a hatóság figyel és kutakodik az állampolgárok után. A nagyobbik gond az, hogy már a munkáltatók is titkosszolgálati módszerekkel figyelik meg a beosztottakat, munkavállalókat. Magánember a magánembert figyeli, ellenőrzi így, s ez jogtalan, s teljességgel elfogadhatatlan.

Pedig mindössze csak annyi történik, hogy a digitális technika vívmányai egyre több alkalmat adnak a munkáltatóknak arra, hogy még behatóbban figyeljék beosztottaikat.

Emlékszem egyszer egy középvezető felháborodására, amikor megtudta, hogy a biztonsági őrség kameráit még kik figyelik, a szalagokat kik rögzítik.

– És a főnök hallgatja, mit dumálunk a műhelyben? – kérdezte az őrtől a portán. – Mi köze van hozzá?

A legszomorúbb az egészben az, hogy az ilyesfajta megfigyelés egyre általánosabbá válik bizonyos munkáltatók körében. Manapság már olyan módszereket is alkalmaznak, melyek egy átlag embernek még az álmában sem jutnának eszébe. A számítógépes munkahelyeken például titokban telepített kémprogramok figyelik, ellenőrzik az alkalmazottak e-mailjeit, netezését. Lényeg az információszerzés az alkalmazottakról – bármi áron.

Becsületekbe gázolva

És hogy miért teszik ezt bizonyos cégek az alkalmazottaikkal? Azért, mert a megszerzett információ hatalmat jelent. Hisz lényegében erről van szó. A még nagyobb hatalomról a dolgozók fölött, hogy igazi, engedelmes rabszolgákká tegyék őket. Hogy még jobban kihasználják, kifacsarják munkaerejüket. A nagyobb haszon, az extraprofit érdekében.

Ezek a mindenhatónak tartott módszerek manapság már annyira felbátorítanak némely gőgös munkaadót, hogy úgy gázol bele dolgozói emberi jogaiba, becsületébe, mintha az a világ legtermészetesebb dolga lenne. Az erkölcsi megfontolásoknak fittyet hánynak.

Bevarratják a pénztárosok zsebeit, ha úgy gondolják, hogy ezzel megelőzhetik a kisebb lopásokat. Hisz őszerintük egy alkalmazott nem is lehet eleve becsületes. És nem is érző ember, csak egy mozgó, beszélő tárgy. Rabszolga.

Akivel még azt is meg lehet tenni, hogy sárga fejpántot kényszerítenek rá, ha havi ciklusa van. Mint ahogy ezt az egyik áruházlánc megtette női dolgozóival.

És mit tehet ez ellen a beosztott dolgozó? Lényegében semmit. Hiszen hányszor elhangzik a főnökök szájából az alábbi kulcsmondat: ,,Ha nem tetszik a rendszer, el lehet menni..." És hova menjen szerencsétlen a mai ínséges, minimálbéres, munkanélküliséggel fenyegető világban?

Azért úgy gondolom, hogy ezeket a dolgokat nem kellene szó nélkül hagyni. A szakszervezetek Magyarországon is megmozdulhatnának az ilyen jelenségek visszaszorítása érdekében.

Sokat tehetnének ez ellen a baloldali emberek, aktivisták is. Hiszen az ,,osztályharc" lényegében itt kezdődik.

Fort András

BOLDOG SZÜLETÉSNAPOT!

TIZENÖT ÉVE ALAKULT A MUNKÁSPÁRT

Ezekben a napokban emléklappal köszöntjük a párt alapítóit, mindazokat, akikkel együtt másfél évtizede felelõs döntést hoztunk. Nem tudtuk igazán, merre is megyünk. Neveltetésünk, világnézetünk, addigi munkánk alapján azonban éreztük, gondoltuk, tudtuk, hogy a tõkés rend nem a mi világunk, a rendszerváltókkal nincs és nem is lehet közös utunk.

MUNKÁSPÁRT

A nehezebb úton indultunk el. A közösségi munkát választottuk, amikor mások az egyéni gazdagodás felé vettek irányt. A kapitalizmus elleni harcot választottuk, amikor mások tudomásuk vették, sõt elfogadták a tõkés kizsákmányolást. Kommunista pártot alapítottunk, amikor mások polgári pártoknak és mozgalmaknak adták nevüket és hitüket.

Számunkra nem lehet kérdés, hogy megérte-e. Azt tettük, amit tennünk kellett! Pártot teremtettünk, mert ezt várta tõlünk sok becsületes baloldali ember.

Nem tudtuk, de sejtettük, hogy a rendszerváltók nem lesznek velünk könyörületesek. A tõkés rendtõl nem kaptunk és nem is kaphattunk kitüntetést, elismerést. Mi mindent meg nem tettek a tõkés hatalom urai, hogy a magyar munkásság egyetlen pártját felszámolják! Tizenöt éve megkísérelnek kiszorítani bennünket a politikából. Újabb és újabb tiltó törvényekkel igyekeznek kedvünket szegni. Lejáratással, hazugságkampányokkal próbálnak szembeállítani bennünket a társadalommal, a családunkkal, s barátainkkal. De mi túléltünk minden megpróbáltatást, megõriztük a forradalmi pártot, és ez nem kevés!

Emlékezzünk most, közös ünnepünk elõestéjén a másfél évtizedes utunk tanulságaira, merítsünk erõt tapasztalatainkból, újra erõsítsük meg eltökéltségünket!

1. Tizenöt éve hitet tettünk amellett, hogy a munkások, a dolgozó emberek, a szocializmus ügyéért fogunk küzdeni. Vállaltuk a harcot annak ellenére, hogy minden más politikai erõ a tõkés rendszerváltás mellé állt. Ma, amikor tizenöt évvel a rendszerváltás után a tõkés rendszer megszilárdult, és a magyar társadalom is tudomásul vette a kapitalizmust, mi újra hitet teszünk. Számunkra a jövõben is egy út létezik: harcolni a munkásért, a dolgozó emberért, a szocializmusért.

2. Tizenöt éve választottunk: önálló marxista, kommunista Munkáspártot teremtettünk. 1989-ban nem mentünk a szocialistákkal, lelepleztük szerepüket a tõkés rendszerváltásban. Az MSZP politikája azóta még inkább a multinacionális tõke és a magyar nagytõke érdekeit képviseli a magyar dolgozó, a magyar munkás érdekeivel szemben. Megerõsítjük tizenöt évvel ezelõtti választásunkat: a Munkáspárt saját útját járja a jövõben is.

3. Tizenöt éve elköteleztük magunkat a magyar munkásmozgalom forradalmi hagyományai, a szocialista korszak értékei mellett. Ugyanakkor új pártot teremtettünk. A Munkáspárt léte a mában gyökeredzik. Létünk jogosultságát és értelmét az a harc adja, amelyet másfél évtizede a munkásért, a dolgozóért, a tõkés rendszer ellen vívunk. Ezen az úton kívánunk haladni a jövõben is.

4. Tizenöt éve nemzeti pártként szerveződtünk újjá. A Munkáspárt itt, a magyar valóságban született, eszméinket nem külföldrõl importáltuk, vezetõinket nem külföldrõl hozták. A magyar nemzet érdekeit védjük a nemzeteket eltipró globalizációval szemben. A magyar ipart, a magyar mezõgazdaságot védjük a multinacionális vállalatokkal szemben. A magyar hagyományokat, a magyar szellem értékeit óvjuk az amerikanizált világgal szemben. A nemzeti értékek iránti elkötelezettségünk erõnk egyik forrása a jövõben is.

5. Tizenöt éve hitet tettünk amellett, hogy demokratikus, fegyelmezett pártot hozunk létre. Minden nehézség és gond ellenére pártunk ma is országos szervezettségû párt, a belpolitikai élet egyik tényezõje. Tizenöt esztendõ múltán újra hitet teszünk: nem adjuk fel a párt kipróbált szervezési elveit, a tõkés rend elleni harcunkban a fõ erõnk pártunk eszmei és szervezeti szilárdsága, fegyelmezettsége.

Tizenöt esztendõ alatt a Munkáspárt számos alkalommal került választó elé, sokszor néztünk szembe belsõ vitákkal és küzdelmekkel. Minden belsõ vívódásunkban megõriztük a pártot. Képesek voltunk az új és új helyzetekben újra és újra megfogalmazni és megteremteni a párt politikai és cselekvési egységét. Demokratikus, körültekintõ vita után döntöttünk, és úgy cselekedtünk, ahogyan a többség döntött. Gyõzködtük az elbizonytalanodókat, a konkrét munkában egyesítettük idõrõl idõre a párt sorait. A pártot minden körülmények között megvédtük. Vállaltuk, hogy meg kell válnunk azoktól, akik nem akartak a többséggel menni, és akadályozták a többség akaratának érvényesülését.

Az utóbbi fél évben a párt ismét választó elé került. A viták során világossá vált, hogy mi a tagság többségének akarata. Elõre akarunk menni, önálló, magyar, kommunista, fegyelmezett munkáspártként. Nem akarjuk a jelenlegi belsõ viták folytatását. Dolgozni akarunk, a munkás, a dolgozó ember érdekéért harcolni, a pártot építeni, a 2006-os választásokra készülni. Erõnket, figyelmünket, anyagi forrásainkat a konkrét munkára akarjuk összpontosítani.

E sorok végén egy aláírás szerepel. A szándékban, a gondolatokban azonban sokan osztoznak: számos párttagunk, aktivistánk, a megyei elnökök többsége, a párt elnökségének túlnyomó része. Nem mindenki, de éppen elegen ahhoz, hogy megalapozzuk a következõ tizenöt év munkáját és harcát. E néhány gondolat közös politikai üzenetünk a Munkáspárt tizenötödik születésnapján. Hitvallás, meggyõzõdésünk kifejezése, útválasztásunk megerõsítése. Mi ezen az úton kívánunk haladni, együtt mindenkivel, aki ezt az utat választja. De nem kívánunk több erõt elpazarolni a cselekvésünket bénító, a tagságot zavaró vitákra, a belsõ akadékoskodókkal való harcra. Nem áldozzuk fel harcunkat a minden áron való kompromisszumért. Nekünk cselekednünk kell, ezt várják tõlünk azok, akik bíznak bennünk és számítanak ránk.

Tizenöt éven át azok élték a Munkáspártot, akik vállalták a lemondást, az önfeláldozást. A jövõben is csak az maradjon, aki hisz a Munkáspárt politikájában, aki kész dolgozni, harcolni, és aki kész áldozatot vállalni érte.

Erõsítsük meg a pártot, legyünk többet azért, hogy a munkás, a dolgozó ember legyen tudatosabb, ismerje fel érdekeit, készüljünk fel a választásokra!

BOLDOG SZÜLETÉSNAPOT, MUNKÁSPÁRT!

Budapest, 2004. december

Thürmer Gyula

Mindennapok a röszkei tanyavilágban

A déli határmenti falu, Röszke központjában található a helyi önkormányzat egyik intézménye, a Családsegítő-, Gyermekjóléti, Védőnői Szolgálat. Öt évvel ezelőtt, 1999-ben a testület hozta létre az intézményt, amely a szomszédos Domaszék szociális feladatait is ellátja. A szolgálat működéséről Csiszárné Kónya Tünde vezetővel beszélgettünk, aki diplomás védőnő és elvégezte az orvostudományi kar szociális munkás szakát is.

– Milyen a felépítése a sokrétű feladatokat ellátó intézményüknek?

– Családsegítés, gyermekjóléti szolgálat, csecsemő- és terhesgondozás, házi segítségnyújtás, tanyagondnoki szolgálat, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a feladatunk, és hozzánk tartozik Röszkén és Domaszéken egy-egy bölcsőde. A felsorolt tennivalóink közül az érthetőségért megemlítem a házi segítségnyújtást, ami annyit jelent, hogy az időseket otthonaikban gondozzuk és egyebek mellett ebédet viszünk nekik. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a gyakorlatban úgy valósul meg, hogy az idősek otthonaiban van egy készülék, amit baj esetén működtetnek, és a központunkban veszszük a jelzést és kimegyünk a helyszínre, segítünk, illetve a szükséges intézkedéseket megtesszük.

– Hogyan tartanak kapcsolatot az időskekkel, ha nincs probléma?

– A központunk programokat is szervez. Október végén tartottuk az idősek napját, amikor a helyi vendéglőben négyszáz idős asszony, férfi vacsorázott és nézték az iskolások műsorát. Most az idősek karácsonyára készülünk. Főként az egyedül élő időseknek nyolcvan-száz csomagot adunk. A helyi vállalkozók vagy pénzadományokkal, vagy természetbeni juttatásokkal segítenek bennünket, s bevásárolunk és csomagokat készítünk.

– Mi a tanyagondnoki szolgálat feladata?

– Röszkén 3400-an élnek, a külterületen, vagyis a tanyavilágban nyolcszázan laknak, főként idős emberek. *Kovácsné Kacz Erika* és *Márki Zsolt* tanyagondnokok felkeresik őket, ügyeik intézésében segítenek, élelmiszert vásárolnak, orvoshoz viszik azokat, akik rászorulnak, gyógyszereket vesznek nekik és nem utolsósorban elbeszélgetnek velük, mert sokan egyedül vannak. A két tanyagondnok munkáját négy tanyafelelős segíti, akik a tanyavilágban élnek és külsősként hozzájárulnak az idősek ellátásához.

– Milyen a gondnoki munka napi menete? – kérdeztem Kovácsné Kacz Erikát, aki a falugondnoki szövetség szervezésében tanyagondnoki tanfolyamot végzett.

– Mindennap látogatjuk a tanyavilágban élő időseket. Naponta tíz-tizenöt embert keresünk fel, visszük az élelmiszert, a gyógyszert, ha szükséges, orvoshoz szállítjuk őket, s ha kérik, délben ebéddel érkezünk hozzájuk, és igyekszünk minden problémájukat megoldani. Gyakran gyorsan kell intézkedni, mert sürgős. Ezért is jó, hogy a régi gépkocsink mellé kaptunk egy terepjárót. Értékének kétharmadát az akkori egészségügyi és szociális minisztérium pályázatán nyertük, a hiányzó összeget pedig az önkormányzat pótolta.

Elindultunk a terepjáróval Kónya Tündével és Kacz Erikával szétnézni a hatalmas határszéli tanyavilágban, s meglátogatni néhány idős ottlakót. Erika a határ felé vezette a kocsit, amikor észrevettük, hogy a nagyforgalmú országút szélén egy kisgyerek egyedül gyalogol. Megálltunk mellette, s Tünde kérdezte a kisfiút, hogy hová igyekszik. Mondta, hogy haza. Erika tudta, hogy kik a szülei és hol laknak. Beültették mellém a terepjáróba a sápadt fiúcskát, s indultunk.

– Hogy hívnak és hány éves vagy? – kérdeztem tőle.

– Jancsikának hívnak és hét éves vagyok.

– Iskolába jársz?

– Igen, de most anyukám orvoshoz vitt, mert beteg lettem. Anyu bent maradt a faluban, engem meg hazaküldött.

Megérkeztünk Jancsika otthona elé. Télikabátja zsebéből elővette a kulcsokat, s ügyesen nyitotta a kert és a ház ajtaját.

Robogtunk tovább a zuhogó esőben, földúton, de a nagy sárban a terepjáró biztosan vette a kanyarokat. Fehérre meszelt nagy tanya előtt álltunk meg. *Kati néni* az udvaron macskáit etette, s miközben bekísért bennünket, mutatta az üres istállót, a pincét. A jól berendezett és hűtőkkel, gáztűzhellyel felszerelt nagyméretű konyhájában mielőtt leültetett volna, megmutatta két nagy szobáját.

– Mióta lakik a röszkei tanyában?

– Tizenkét éve élek itt egyedül. Korábban Szegeden laktam, s az egyik iskolában tanítottam. Megvettem ezt a tanyát, ami akkor romhalmaz volt. De ha tehettem, kijártam ide és megszerettem. Csodálatos érzés volt a kertben tenni-venni. Aztán a két lányommal és a fiammal felújíttattuk és kiköltöztem ide. Hangos volt nekem a városi élet, itt csönd és nyugalom van.

– Hogyan telnek napjai?

– Jól érzem magam 69 évesen. Mindig találok munkát, most viszem le a pincébe a cserepes virágokat. Főzök is. Erika felajánlotta, hogy hoz ebédet, de nem kell, mert diétázom. Mindent ehetek, csak megszabták, hogy miből mennyit. A főznivaló zöldséget, csirkét, pulykát vagy a városból a gyerekeim, vagy Erika hozza. Gyakran járnak hozzám, egyedül vagyok, de mégsem magányos. Míg el nem felejtem – fordult Erikához – a vérnyomáscsökkentőm elfogyott. Írassa föl kérem az orvossal és hozza el a patikából! Előre is köszönöm, s most odaadom az árát, 1700 forintba kerül.

– Majd akkor, ha hozom a gyógyszert – válaszolta a tanyagondnok.

– Mivel tölti az estéket?

– Olvasok, keresztrejtvényt fejtek. Ritkán tévézek, unalmasnak tartom. A könyveket viszont nagyon szeretem, a szépirodalmat és a könnyebb műfajokat is. És szinte naponta előveszem Ady, József Attila, Radnóti összesét.

Jónéhány kilométert terepjáróztunk tovább az elhagyottnak vagy kietlennek tűnő területen, majd megálltunk egy szintén fehérre meszelt nagy tanya előtt. Óvatosan lépkedtem befelé, mert a kerítésen belül a kapunál hatalmas kutya szimatolt és ugatott bennünket. Szelíd, nem bánt, mondták kísérőim és bátran mentek előttem, aztán nyitották a ház ajtaját. *Piri néni* jött elénk és székkel kínált a konyhában, ahol az asztal mellett egy idős asszony ült. Bemutatkoztunk. *Klári néni* a szomszédból jött, a másfél kilométerre levő tanyán egyedül él. A tanyavilágban ilyen távolság közeli kapcsolatot jelent. Gyakran jár ide, beszélgetnek Piri nénivel, aki 1952 óta él tanyájában, régóta egyedül.

– Mióta?

– Húsz évvel ezelőtt halt meg a férjem, aki a helyi Kossuth Termelőszövetkezetben kocsis volt. Én is ott dolgoztam, paprikát szedtem, lucernát gyűjtöttem vagy a szőlőben végeztem amit kellett. Az anyósom 1995-ben halt meg, azóta egyedül vagyok a szoba-konyhás-kétkamrás tanyámban. A lányom a családjával együtt Szegeden él, minden héten eljönnek. A hét végén is itt voltak, s nem fért el az asztalon, amiket hoztak. Disznót vágtak. Az egyik csomagot kibontottam, s főztem orjalevest, sütöttem hurkát, kolbászt. A többit a hűtőbe tettük.

– Ha egyedül van, mit csinál napközben?

– Várom Erikát. Jön rendszeresen, visz az orvoshoz, mert a derekam nagyon fáj. Bottal tudok járni. Szerencsére 75 évesen vígkedélyű vagyok, nem szeretek panaszkodni. Elvégzem a ház körüli munkát, mert mozogni kell. Aztán leülök pihenni, s megint várom Erikát, mert hozza a nyolc-tízfajta gyógyszert. A városba is elvisz a reumatológiára, ahol a gerincemet kezelik.

– Milyen sok tyúk van az udvarban.

– Most negyven. Tavaly nyolcvan volt, s naponta ötvenöt-hatvan tojást adtak. Idén is van húsz-harminc naponta. A nagyját odaadom a lányoméknak.

* * *

A terepjáróban Tünde egy házra mutatott, amely az országban egyedülálló létesítmény, nevezetesen a tanyasi óvoda. Röszke külterületén nemcsak idősek élnek, hanem fiatal családok is laknak errefelé. A szülők reggel beviszik a kislányukat, kisfiúkat az óvodába, aztán mennek dolgozni. Délután értük mennek. A gyerekek nincsenek egyedül, az óvónéni irányításával, felügyeletével jókat játszanak és biztonságban vannak a tanyavilágban, ahol meg lehet adni mindent, amire az ott élőknek szüksége van. A röszkei önkormányzat odafigyelt erre is.

– Munkatársunktól

A gazdasági helyzethez igazítják a képzést

Ahol ezren tanulnak kereskedelmet, vendéglátást

Ötven éves a szegedi Krúdy Gyula Kereskedelmi, Vendéglátóipari Szaközépiskola és Szakmunkásképző Iskola. Az intézményben közel ezer diák tanul, plusz száz-százötven levelező tagozatos felnőtt. A szakmunkásképzőben két évig úgynevezett alapot adnak, aztán ugyanennyi ideig szakmai oktatásban részesülnek a fiatalok. Az általános elvégzése után a szakközépiskolások kilencedikesek lesznek, s miután érettségi vizsgát tettek, választott szakmájuktól függően egy vagy két évig tovább tanítják őket. Az iskola megalakulásáról, jelenlegi működéséről Baráth Lajosné igazgatóval beszélgettünk.

– Hogyan jött létre Szegeden a kereskedelmet és vendéglátást oktató iskola?

– Az akkori kereskedelemben meghatározó szintű vállalatok hívták életre 1954-ben az iskolát a kereskedelmi minisztérium támogatásával. Az eltelt ötven év alatt sok segítséget nyújtott a minisztérium az ország nagyobb városaiban létrejött akkor még kereskedelmi és vendéglátóipari szakmunkásképzőknek. A képzés fejlődött, s a munkáltatók igénye szerint nőtt a diákok létszáma. Szakközépiskolai képzések indultak, Szegeden 1988-ig a Körösy József Szakközépiskolában volt ilyen oktatás. Aztán a Krúdy Gyulába került a kereskedelmi szakközépiskolai képzés nappali és levelező tagozaton. A vendéglátóipari szakközépiskola Hódmezővásárhelyen működött, majd az 1990-es évek elején indult be a szegedi Krúdyban ez a képzés, miután a tárgyi és személyi feltételek megteremtődtek.

– Milyen tárgyakat tanítanak?

– Évről évre egyre nagyobb igénye van a munkáltatóknak azokra a szakmákra, amelyeket oktatunk. Ez annak köszönhető, hogy az iskolában igyekszünk a gazdasági helyzethez igazodó képzést nyújtani és ennek feltételeit megteremteni, valamint munkára nevelni a diákokat, mert ez is lényeges szempont. A hagyományos szakmákon, a kereskedelmi szakmunkásképzésnél az élelmiszer, ruházati, kultúrcikk, vasműszaki eladó, a vendéglátósoknál a szakács, cukrász, pincér, vendéglátóipari eladó képzésen túl új szakmai oktatásokat adunk, vagyis logisztikai ügyintéző, szakmenedzseri képzést, s ezek a már hagyományosnak minősíthető technikusi képzéssel együtt érettségi után sajátíthatók el. A szakmai felkészítés mellett fontosnak tartjuk a tanulók idegen nyelvű ismereteit bővíteni. Angol, német, francia közül választhatnak.

– Az elmélet elsajátítása után a diákok hol ismerkednek a gyakorlattal?

– Itthon és a tanulók egy része szakmai gyakorlatát külföldön tölti az olaszokkal, svédekkel, franciákkal, illetve az ott működő hasonló iskolákkal kötött együttműködés alapján dolgoznak három hétig, s ez szakmailag, s nyelvi ismereteik bővítése szempontjából is hasznos számukra.

* * *

A hatvanas évek elején gimnazista koromban a szegedi Ságvári folyosóin, tantermeiben délutánonként olyan csönd volt, hogy az őszi legyek fáradt zümmögését is meg lehetett hallani. Meglepett, hogy most a Krúdyban három-négy óra körül is zajlott az élet. Gyors lépteikkel tanteremről tanteremre diákok jöttek, mentek. *T. Ildikó* is valamelyik órára igyekezett, de néhány mondatra megállítottam.

– Miért ezt az iskolát választotta és hányadikos?

– Ruzsán élek szüleimmel együtt. Anyám a helyi iskolában takarít, apám a mentőállomáson gépkocsivezető. Szabad idejükben gazdálkodnak, főként növényt termesztenek. Az áruk értékesítése, a kereskedelmi folyamat érdekelt, ezért jelentkeztem ebbe az iskolába. Naponta bejárok Ruzsáról, mert megéri. Leérettségiztem itt a Krúdyban, s most kétéves felsőfokú kereskedelmi szakmenedzser képzésen veszek részt.

– Merre tovább?

– A szakmában, vagyis a kereskedelemben szeretnék elhelyezkedni, de előbb Szolnokon a Kereskedelmi és Vendéglátóipari Főiskolán tanulnék tovább. Ha továbbra is jó lesz a tanulmányi eredményem, akkor felvételi vizsga nélkül bejutok.

V. Tamás is órára sietett, de sikerült néhány szóra leállítani.

– Hol tart a tanulmányaiban?

– Az itteni szakközépiskolában érettségiztem és most tizenharmadikos vagyok a kereskedelmi menedzseri képzésen.

– Miért ezt a pályát választotta?

Sándorfalván élek édesanyámmal, aki a Szegedi Paprika Rt-nél könyvelő. Szüleim mezőgazdasággal foglalkoztak. Gyakran jártak a piacra, mentem velük, s láttam az ottani viszonyokat, vagyis az áruk eladását, vételét. Érdekelt a kereskedelem. De hogy lesz-e erre a képzettségre kereslet, azt egyelőre nem tudom. Mindenesetre a kereskedőkre óriási a szükség, ahogy bővül az üzletek száma.

Cs. Kitti szakközépiskolás, most fog érettségizni vendéglátós szakon.

– Miért éppen vendéglátót végez?

– Ezen szüleim is meglepődtek, mert anyám biztosítónál, apám a kisteleki kábelgyárban dolgozik. Tetszett nekem a vendéglátás. Most már anyám, apám is belenyugodott ebbe. Érettségi után szeretnék itt az iskolában vendéglátó technikusi szakon tovább tanulni, utána pedig főiskolán rendezvényszervezői szakon diplomázni.

– Milyen tervei vannak?

– Egyelőre rövidtávúak. Hamarosan Európa Karácsony lesz Ausztriában. A magyar delegáció egyik tagja vagyok. Az európai országok küldötteivel találkozunk és bemutatjuk saját szokásainkat, az ünnephez kapcsolódó hagyományainkat. És főzünk is. Magyaros ételeket készítünk majd és megkóstoltatjuk a rendezvény résztvevőivel.

* * *

A beszélgetésekből több tény megragadott, egyebek között az, hogy az ötvenes években a kereskedelmi minisztérium sok segítséget nyújtott a kereskedelmi és vendéglátóipari szakmunkásképzőknek. Mostanában pedig többek között az egészségügyi, gazdasági, oktatási minisztertől ügyesen (?) megfogalmazott lózungokat hallunk nyilatkozataikban, és mosolygós arccal ígérnek meg mindent, amire szükségünk lenne. És aztán nem történik semmi érdemleges.

Tarnai László

Skandináv recept

Fontosnak tartom, hogy a magyarországi dolgozókat tömörítő fórumok között egyfajta összefogás jöjjön létre. Erre több okból is szükség van. Hazai szakszervezeti aktivisták közül például többen is a nyugati, illetve a skandináv megoldást tartják mintaértékünek, ahol a szakszervezetek fegyelmezett és egységes fellépése számos szociális jog törvénybe iktatását eredményezte. Másfelől az érdekképviseletek fúziójára a rohamos globalizáció miatt is szükség van. Néhány nappal ezelőtt, december 6-án vette kezdetét a 234 tagszervezetet és 148 millió tagot magában foglaló Szabad Szakszervezetek Nemzetközi Szövetségének XVIII. kongresszusa, ahol a felszólalók többek között a szakszervezetek összefogását, az érdekvédelmi szervezetek szabad szerveződését, továbbá azt követelték, hogy a multinacionális cégek minden országban egységes szabályok szerint, egy és ugyanazon együttműködési feltételek mellett vegyék figyelembe a bérből és fizetésből élők szempontjait. Miután hazánk május óta szintén a szegény rétegek képviseletét is felvállaló Európai Baloldali Pártnak is tagja, hosszabb távon mind a multicégek korlátok közé szorítására, mind pedig – nemzetközi fórumok révén – a dolgozók jogait biztosító passzusok elfogadtatására lehetőségek nyílhatnak.

B. Deák András
Budapest

ÖNÖK ÍRJÁK!

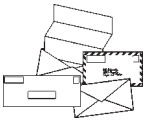

Továbbra is várjuk leveleiket, hozzászólásaikat. A túl hosszú írások esetében a rövidítés jogát szerkesztőségünk fenntartja.

A rovat természetéből adódóan egyéni véleményeknek is helyet adunk, vagyis a szerkesztőség nem minden esetben ért egyet teljes egészében a leközöltekkel. Kéziratokat és fényképeket nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

Öröm az ürömben

Néhány napja, amikor a Munkáspárt Baross utcai székházában mint minden héten, befejeztük A Szabadság vidékre szánt lapjainak csomagolását (én aktivistaként szoktam segédkezni ebben), elhűlve vettem észre, hogy nincs meg a kézitáskám, amelyben nem csak az igazolványaim és néhány személyes tárgyam, hanem ezúttal közel húszezer forint is volt.

Még fel sem ocsúdtam az ijedtségből, amikor telefonon kerestek, és egy rendőr közölte, elfogták a besurranó tolvajokat, mégpedig a térfigyelő kamerarendszer segítségével. Másnap vissza is kaptam a kapitányságon mindenemet hiánytalanul.

Egyrészt nagyon örültem, hogy sikerült kár nélkül megúszni ezt az ügyet. A Baross utcai házban egyébként több szervezetnek és cégnek is van irodája – hiába, jobban kell vigyáznunk a dolgainkra. Másrészt kellemes meglepetés volt számomra, hogy a rendőrség ilyen gyorsan és hatékonyan megoldotta az ügyet. Hasznos ez a térfigyelő rendszer, most már tudom, hogy mióta itt, a nyolcadik kerületben üzemel, sokkal kevesebb a bűncselekmény és javult a felderítések száma. De mindehhez éber rendőrök is kellenek! Köszönöm, és ezentúl én is éberebb leszek…

Bányász József, *Budapest*

Lapunkban rendszeresen szerepelünk Magyarország legnagyobb médiafigyelője az
»OBSERVER«
MEDIAPEST MÉDIAFIGYELŐ KFT.
1094 Budapest, Aurórá u. 11.
Tel.: 303-4738, Fax: 303-4744
E-mail: marketing@observer.hu
http://www.observer.hu

Mi az igazi magyar érdek?

Az utóbbi tizenöt év eseményei egyre inkább igazolják, hogy ami itt történik, az nem a magyar nép érdekét szolgálja. Ez az elvadult kapitalista rendszer felszínre hozta és láthatóvá tette a ma emberének is gazi mibenlétét, a lelketlen, élősködő, a tömegek számára rothadt voltát.

A napokban láttam a tévében a száz leggazdagabb magyarról szóló híreket. Nem az a baj, hogy nekik van pénzük, hanem az, hogy éhező, nélkülöző százezrek vannak az országban. Nincs a kórházakban gyógyszer és sok minden más is hiányzik. A tévében látjuk a hirdetéseket: a százforintos telefonhívásokkal a beteg gyerekek megsegítését kérik. Az ország vezetése nem érzi ezt az ordító ellentmondást?

A katolikus főpap beszámolt arról, hogy tavaly 53 milliárd forint volt a bevételük. Közben hírül adták, hogy a Mátyás-templomot az állam költségén felújítják. Hát nem érdekes?

Tegnap az egyik milliárdos műgyűjtő azt mondta, hogy több igen nagy értékű képet adott a katolikus püspöki karnak. Inkább az árát adta volna a Mátyás-templom felújítására. Vagy ha már átadta az egyháznak, akkor ők a saját forrásaikból miért nem újítják fel a templomaikat? Hiszen minden szolgáltatásukért még a legszegényebbektől is megkérik az árát.

Miniszterelnökünk azt mondta, hogy „a tehetősebbeknek be kell látniuk, hogy szükség van a szolidaritásukra, a segítségükre az ország nehéz helyzetéből való kilábalásához”. Nos, az ország leggazdagabb száz embere között ő is ott van. Így igen hamar látható lesz, hogy ki hogyan segíti a magyar népet, a magyar hazát.

A nép nem állhat a liberálisok mögé, mert túlzottan el vannak kötelezve a tőkések érdekei mellett. A jobboldaliakhoz sem állhatnak, mert azok nem csak a tőkések, hanem a klérus érdekét is előbbre valónak tartják a szenvedő, nélkülöző nép érdekénél. A szocialisták pedig annyira bele vannak gabalyodva a liberálisok hálójába, hogy mint a közmondás is mondja: a „farok csóválja a kutyát”. Új, hiteles politikusok kellenének a parlamentbe.

Dudás György, *Budapest*

Ahány ház, annyi szokás?

Ott ültem a szavazatszedő bizottságban reggel fél 6-tól este 21 óráig. Láttam, amit láttam, hallottam, amit hallottam – közben elgondolkodtam.

A másnap reggeli ébredés arra kényszerített, hogy bekapcsoljam a rádiót – mindegy, melyik állomást –, és ekkor ért a hidegzuhany. „Megbukott a népszavazás, szabad az út a kormánynak a kórházak privatizációját illetően” – valahogy így! A határon túli magyarokról bővebb volt a tájékoztatás – nagyobb az aggodalom, s nyilatkozatok özöne áradt az éteren át. Ez már nem is hír, ez már vélemény, állásfoglalás. Még mindig arról beszéltek, hogy kettészakadt az ország. Jó magyarokra és olyanokra, akik nem törődnek a határon túliak jövőjével stb.

Hát én, aki szemlélője voltam a kettős népszavazásnak, mit mondhatok? Azt, hogy három részre szakadt az ország! Igenekre, nemekre és otthonmaradókra.

Ha a szemem nem csalt, akkor leírhatom, hogy a szavazók többsége az idősebb korosztályból került ki. A fülem is jó. Egy szavazó, szintén idős, így távozott: „Remélem, visszaszerezzük Erdélyt.” Elmosolyodtam. Akkor. Most viszont elgondolkodom. Keresem a fiaim korosztályát. Többségében ők maradtak otthon. Mintha nem őket és gyermekiket érintené a jövő alakulása. Mintha nem nekik kéne azzal számolniuk, hogy megérik-e a születik korát, a 75-80 évet. Ha netán nem lesz biztosításuk – mondjuk, munkájuk elvesztése során –, kapnak-e ingyenes ellátást, s ha kapnak, felér-e azzal, amiért napi 25 ezret fizet egy tehetős állampolgár?

Ugyanakkor nekem nem bukott meg a népszavazás – mert a közel kétmillió szavazó igenje mond valamit. Mond, és nem csak nekünk, a kezdeményező pártnak, de mond a kormányon levőknek is. Ez kétmillió szavazatot jelent 2006-ban is. Hogy milyet? Számolják ki!

És most tovább folyhat a vita. Mindenki a maga malmára hajtja a vizet. Ők megmondták, ők csak tudják! S azokat okolják majd, akik elmentek, és nem az ő elgondolásuk szerint ikszeltek.

G. L.-né
Budapest

A közömbösségi és az áremelkedési hullám tovább tart

A világ tele van abszurdnál abszurdabb dolgokkal, s az emberek babonásan hisznek bennük, mert szeretnének valamiféle lelki támaszhoz jutni a számukra megmagyarázhatatlan események közepette. *Az emberek csodákra várnak, melyek persze nincsenek, olyan csodákra, amelyek automatikusan megváltoztatják a számukra nem tetsző dolgokat, ahelyett, hogy cselekednének, tennének valamit.* Aki a csodákban hisz, az nem tud és nem akar saját sorsa megváltoztatása érdekében cselekedni, az elhiszi, amit nap mint nap igyekeznek a fejébe verni, hogy ami körülöttünk és velünk történik, az a dolgok természetes rendje, az eleve elrendeltetett, az másképp nem is lehetne.

Hinni természetesen kell, egy jobb világban (de itt a Földön), de nem úgy, hogy várok a csodákra, melyek megoldják helyettem a gondokat, hanem hittel, aktívan cselekedni a rendelkezésre álló törvényes eszközökkel, a saját és embertársaim érdekében, és szavazás helyett nem otthon ülni, később pedig háborogni az egészségügy „tőkésítése” miatt. Hinni valamiben nagyon fontos dolog, csak ez a valami megfogható legyen és ne illúzió, hanem bizonyítottan elérhető és megvalósítható.

Ezek alapján gondolhatja-e valaki, hogy mindaz, ami ma Magyarországon van, az megmagyarázhatatlan, az sorscsapás, hogy a dolgok között nincs szerves kapcsolat, hogy a társadalomban élő ember rajta kívülálló okok miatt került abba a helyzetbe, amelyben jelenleg van, hogy mindezt valamilyen természetfeletti erő sorscsapásként mérte ránk? *Vajon természetfeletti erők büntetnek-e bennünket, avagy minden az összetákolt, rablókapitalista, tőkés rendszerváltás törvényszerű következménye?* Természetesen az utóbbi! Csupán távirati címszavakban néhány, a mai magyar társadalom belső természetéből, lényegéből fakadó „sorscsapás” felsorolására teszek kísérletet. Döntse el a Kedves Olvasó – *ezek megváltoztatásához önmagában elég-e a hit vagy kell(ene)-e valami más is?*

Én csak miérteket sorolok!

Miért van az, hogy a lakosság nem hisz egyetlen kormánynak sem? Egyszerűen azért, mert az elmúlt tízegynéhány esztendő alatt tett kormányígéretek, jóslatok, előrejelzések csak részben vagy sohasem realizálódtak, az embereket lépten-nyomon mindig becsapták és csak biztatták, hogy a jövő érdekében kell ezt meg azt megtenni. Tehát mindenért mi, a lakosság fizet(t)ünk. Ki tudja megmondani manapság, hogy mekkora jövedelem kell egy szerény megélhetéshez, egy átlagos szinthez? Senki! *Azt viszont tudjuk és érezzük, hogy hazánkban a családok többsége a meghatározhatatlan minimumon vagy annak közelében él!*

Miért van az, hogy a reáljövedelmek folyamatosan csökkennek (aminek természetes következménye a vásárlóértékük drasztikus zuhanása), hogy a jövedelmi egyenlőtlenségek radikálisan nőnek, és az elszegényedés – minden statisztikai sikerpropaganda ellenére – tovább folytatódik? A mai szegények sokkal szegényebbek, mint valaha voltak, mert ma már kenyérgondokkal küszködnek.

Miért van az, hogy a családok a jövedelmük nagyobb része felett nem rendelkeznek szabadon? Azért, mert óriásiak a lakásfenntartási, élelmezési, közlekedési, gyógyszerezési stb. költségek. Ezért van az, hogy mivel a családok belefáradtak már az örökös szűkölködésbe, – minden önkormányzati segítség, támogatás ellenére – köztartozásaikat felhalmozzák és ezáltal belekerülnek egy olyan adósságspirálba, amelyből nincs kiút.

Miért van az, hogy valamennyi ármegállapítás teljességgel önkényes és megalázó? Minden ármegállapítás elvtelen és mindig logikát nélkülöz a fizető oldaláról. Az alaplogika tiszta és világos: a tőke illetve a tőkés azt csinál, amit akar, mert a fogyasztó kiszolgáltatott helyzetben van. Ha fizet, nincs gond, de ha nem, akkor kikapcsolnak, bíróságra citálnak, uzsorakamatot vetnek ki, sarcolják az autósokat stb.

Pedig a magyar ember szorgalmas, szeret dolgozni és kötelezettségeit tisztességgel teljesíteni, csak egyet nem szeret: segélyt, fizetési haladékot kérni! Ha reménytelen helyzetbe kerül, akkor, ha kér, azt szemlesütve és megszégyenülve teszi.

Egy biztos: a társadalom türelme fogytán van. Csak az a baj, hogy a magyar közvélemény még nem elég erélyes, mert még mindig hisz a csodákban, a hiteltelen ígérgetésekben, a megváltásban. A magyar társadalom nagyobb, szegényebbik része még mindig nem ismerte fel saját érdekeit, ezért nem is tesz érte semmit, mély álomban van. Ideje lenne végre felébredni! Sokan még mindig nem hiszik el, hogy a kapitalizmus soha nem volt és soha nem lesz jótékonysági intézmény.

Minden gond, probléma és kiszolgáltatottság a rendszer belső lényegéből, működésének törvényszerűségeiből következik. Én a tettekben bízom, nem pedig a csodákban, mert csodák nincsenek!

Farkas Ferenc

Decemberi teendők a házikertben ❷

Az örökzöldeket ne mulasszuk el összekötözni a hónyomás ellen, illetve nagy havazás után lerázni a havat róluk. Téli teendőink közé sorolandó a betárolt zöldség- és gyümölcsfélék rendszeres ellenőrzése. Kisebb tételek esetén jó szolgálatot tesz a használaton kívüli hűtőszekrény, amelynek temperálását melegvizes flakonokkal oldhatjuk meg költségmentesen. Ám ezúttal is javaslom az alján felnyitott flakonok alkalmazását akár a zöldségfélék, akár a gyümölcsök esetén. Ezzel a módszerrel a tárolt termés érintése nélkül végezhetjük el az ellenőrzést, és a tároló tér teljes mértékben kihasználhatóvá válik, mert a flakonokat állítva és/majd fektetve is rakhatjuk. Ugyanez a hűtőszekrény, illetve a mélyhűtője korai salátapalánta előnevelésére is alkalmassá tehető. Ez esetben a flakonokba forró vizet engedünk és azokat vízszintesen fektetve biztosítjuk a kedvező feltételeket, a talpfűtést a ráhelyezett magvetésnek. A kikelést követően azonban már gondoskodni kell a megfelelő fényellátottságról is, akár az egész szekrény igénybevétele árán is. Ugyanígy történhet korai virágpalánta előállítása is. Januártól pedig már korai karalábé- és káposztapalánta is sikeresen nevelhető. Egyéb teendők „híján” fordítsunk több gondot a saját egészségünk megóvására téli hónapokban. (Ezt ugyanis más nem teheti meg helyettünk.) Szervezetünk téli vitamin- és ásványi anyag ellátása gyakran hiányosnak mondható, pedig olcsó és kitűnő erre a célra a karalábé, a cékla és a sárgarépa akár egyenlő arányú hármas komponense is, nyersen lereszelve és esetleg salátalevél felöntve, mindössze napi pár dekagrammos mennyiségben. Jobb, hatásosabb bármilyen más megoldásnál. Csupán a fluor, a szelén és a króm elemeket kell pótolni s ezt a csicsóka tartalmazza kellő mennyiségben. Ezért is javaslom a csicsókatermesztés meghonosítását minden kertben. A csicsókagumó egész télen a növény tövétől fogyasztható, frissen, mert a fagyok nem károsítják. Csupán megfelelő takarást kell a termőhelyen biztosítani. Az említett elemek nélkülözhetetlenségét az orvostudomány egyre inkább bizonyítja az immunrendszer kiegyensúlyozott működésének biztosítása céljából, továbbá a cukoranyagcserében és a sejtek megújulásának alapvető kritériumaként is. Tíz éven át is megterem ugyanazon a helyen.

A borászati teendők a szőlő- és bortermelő olvasóink számára már nem nyújtanak újat. Ezért többek kérésére egy narancsbólé receptjét közlöm ezúttal, 20 személyre:

2,5 liter vörösbor, 3 dl konyak, ugyancsak 3 dl víz, 3 dl narancslé, 2-3 citrom leve, 1 db citrom és 1 db narancs vékonyan lereszelt héja, csapott evőkanál darabos fahéj és 1 db közepes nagyságú narancs 20 szem szegfűszeggel megtűzdelve. Ezeket az összetevőket egy megfelelő nagyságú lábasba téve kis lángon nagyon lassan forrpontig melegítjük, de forrni nem szabad neki, s ezen hőmérsékleten tartjuk mintegy 15 percig, hogy a fűszerek íze kioldódhasson és érvényesülhessen. Fedővel letakarva a fogyasztásig tárolhatjuk.

Ezzel a recepttel kívánok minden kedves olvasónknak kellemes ünnepeket!

Cs. Nagy László

A mi apróságainknak

Az Angels Serena Ildos nevével fémjelzett, több mint félezernyi színes fotóval elénk tárló Apróságok című, National Geographic által 2004-ben kiadott, formailag rendkívül praktikus könyv igen alkalmas arra, hogy otthon, a család békés nyugalmában – ölünkben gyermekünkkel – lapozgatva e kicsiny (165x165 mm-es), de vaskos kötetet, mutassuk be apróságainknak az állatapróságok 736 oldalas tüneményes „képtárát”, amely fantasztikusan gazdag állatvilág „mindennapjaiból” nyújt ízelítőt. Elénk tárja „az állatkölykök fejlődésének kedves pillanatait, serdülőkoruk kalandjait, kínjaikat, viselkedésük jellegzetes vonásait. A képek végigvezetnek bennünket az örök megpróbáltatásokkal terhes, ám a létezés önfeledt örömét kínáló úton – azon az évmilliárdos mezsgyén, amelyet be kellett járnia a természetnek, míg az élet virágzó színterévé varázsolhatta szülőbolygónkat, a Földet.”

Ötszáznál is több, egy-, illetve kétoldalas színes felvétel tárja elénk az „állatkisdedek”, vagyis az *Apróságok* első lépéseit, a játékokat, a tanulást; az olykor veszélyek közt élő „süldőbohócok” napjait; a puha fészekben, jólső álmok közepette is magas igényekkel fellépő formálódásuk világát.

A *bevezető* megnyerő komoly sorait követő *Első lépések* láttatja, miként önállósítják magukat az újszülöttek. Például a frissen kikelt afrikai ludak – hosszú sorban – elszántan követik anyjukat; a nílusi krokodilok, a tojásból félig kiemelkedve szétnéznek, s egyhónapos koruk után már önállóan élnek; a meleg homokban tojásukból frissen kikelt teknősök azonnal az oltalmat adó tenger felé igyekeznek; egyhónapos korában már kész elhagyni a fészkét a pingvincsemete; az elefántbébi még ügyetlen, de lábraáll, szorgalmasan és gyorsan tanul.

Rendkívül hosszú és változatokban gazdag a *Családi percek* fejezete, a megható gyengédség és meghitt életképek sora. Jegesmedve, fején kicsi bocsa, nyakig a hóban pihen; a gepárdkölykök két éven át mintaszerűen élnek anyjuk mellett; a kardszárnyú delfincsoport 5-20 tagját életre szóló kötelék fűzi össze.

A *Veszélyek között*, a *Süldő bohócok*, a *Puha fészek*, a *Magas igények*, de a többi még hátralévő fejezetek is rendkívül érdekesek, fantasztikusan meglepő, olykor meghökkentő képeket tárnak elénk, például: a pár órás békaporonty a bébikrokodil alsó fogsorán kapaszkodva bámulja alkalmi „partnerét”, másutt egy naposcsibe egy varanggyal szemez; sünökkel „ismerkedve” tüskékkel teli kutya orra; hiénák falkája ront a gnútehénre; az ifjú oroszlán még az elefántborjút is megtámadja. Megható kép: amint a vérszomjas vadak elől menekülő anya hátán békésen szunyókál a pávián bébi.

Fejezetenkénti Mutató és a Képek jegyzéke zárja e fantasztikusan érdekes könyvet. *(Apróságok, National Geographic, Budapest, 2004.)*

Frideczky Frigyes

Riporter, sárga police mellényben

Meglehetősen kalandos körülmények között, nem sokkal hajnali öt óra után sikerült megtalálnom az autópálya-rendőrség szigetszentmiklósi bázisát, azt a rendőrségi bázist, mely az itteni harminc kilométeres autóút felügyeletét látja el, ellenőrzi, s ha szükség van rá, segít a bajbajutottakon. A már említett kaland annak köszönhető, hogy a Csepel Volán gépkocsivezetője kérésem ellenére jó egy kilométerre a keresett központtól szállított le, koromfekete éjszakában, lakatlan területen.

Ebben a kilátástalannak tűnő helyzetben sikerült felhívnom *Sahi István* rendőrszázados bázisparancsnokot, aki „begyűjtésemre” kiküldött egy járőrautót, mert mint ahogy már írtam, ők, ha szükségeltetik, segítenek a bajbajutottakon. Még akkor is, ha az egy országúton közlekedő „kivilágítatlan” gyalogos. Szóval sikerült megérkeznem, ahol roppant kedvesen fogadtak, holott néha már nagyon elegük van a riporterekből, mert az országúti rendőrség ez évi megalakulása óta annyira a figyelem középpontjába került, hogy néha már sok is. Jóleső érzéssel fogadták viszont, mikor elmondtam, hogy engem egyáltalán nem bánt, ha nem kell helyszínelnünk egy súlyos, netán halálos balesetnél, sokkal inkább napi munkájuk, életük érdekel, ami így egymagában is érdeklődésre tarthat számot.

A szigetszentmiklósi őrsön 24 fős csapat dolgozik, beleértve a két diszpécsert és a takarító asszonyt is, és a már említett parancsnokot, akinek nincs helyettese – és ez nem szerencsés dolog. Így egymaga kénytelen a csöppet sem kevés adminisztrációs papírmunkát elvégezni és a csapat gyakorlati tevékenységét irányítani, ami lehet néha békés, nyugodt, eseménytelen, de lehetnek egymást követő balesetek tömegei.

Ottjártamkor az előbbi „nyugodt nap” volt a jellemző, baleset nem történt, így aztán úgynevezett rutinmunkáknak voltam szemlélője, ami mindjárt országúti sebességméréssel kezdődött. Sahi István százados két munkatársa, *Bálint Tibor* főtörzsászlós és *Kecskés János* főtörzsőrmester társaságában kiállt egy leállósávba, fölállította a sebességmérő csodamasinát, amelyre az a jellemző, hogy 1800 méterre lát, hajszálpontosan méri az ebbe a sávba érkező autók sebességét és regisztrálja. Így aztán a „jaj, Istenem, nem is jöttem ennyivel” szöveget jobb rögtön elfelejteni, mert a gép fehéren-feketén kimutatja és kitörölhetetlen. Az autósok többsége a gyorshajtást azonnal elismeri, majd fizeti az ez esetben kirótt bírságot, s nem vitatkozik.

Sahi István munkában

Olyan is volt, hogy 140-nel hajtó, ifjú hölgy sírva arra hivatkozott, hogy elveszett a kiskutyája. Együttérzek önnel, mondta Tibor, aki imádja a kutyákat, de így aligha fogja az autópályán megtalálni. Aztán pár perc múlva már egy eltévedt, csak olaszul beszélő autósnak adott felvilágosítást, hogy miként tud Karcagra eljutni. „Természetesen” olaszul. Társával, Kecskés Jánossal – igaz, nem akadémiai szinten – öt nyelven tudnak beszélni, közérthető felvilágosítást adni, ha a helyzet úgy kívánja, ilyen pedig elég sokszor adódik.

S hogy a szigetszentmiklósi őrs mostani állapotában hogyan jöhetett létre, abban nagy szerepe van az Autópálya Ügynökségnek, amely területet, helyet biztosított számukra. Némi túlzással azt is lehet mondani, hogy önerőből jött létre, olyannyira önerőből, hogy az őrs fogadószobájának bútorait az itt dolgozó rendőrök vették meg saját pénzükből, hogy egy balesetes külföldi vagy magyar állampolgár nehogy már egy pocsék, színvonaltalan helyiségben legyen kénytelen az eset körülményeit elmondani és ebből olyan következtéseket levonni, mely sokat árthat országunknak.

A sebességmérés után bevonultunk némi pihenőre, főként melegedni egy kicsit, mert az országút meglehetősen huzatos hely, és nem nehéz elképzelni, milyen lesz télvíz idején. Ez a fajta rendőri munka hamarosan „kihozza” a reuma különféle változatait. Ülünk tehát és beszélgetünk, majd irány újra az autóút, amikor „küldést” kapunk, hogy egy bizonyos helyen elsőkerék-defektet kapott egy kamion és a kerékcsere idejére biztosítani kell a helyszínt. Odaérve derült ki, hogy óriási szerencse volt, hogy a defekt után nem fordult keresztbe és viszonylag simán meg tudott állni, bár Kecskés János halkan megjegyzi: alighanem súrolta a száz kilométeres sebességet, és ez egy kamionnál, hát...

Lassan véget ér a nap és egy látogatóba érkező, szintén itt szolgáló, de most szabadnapos fiatal rendőrkolléga, *Péter* visz haza Budapestre. Természetesen beszélgetünk és tőle kapom azokat a mondatokat, melyeket valójában nála jobban én sem tudtam volna megfogalmazni. „Tudod, amióta itt dolgozom, újra érzem, hogy van értelme a rendőri munkámnak. Remek társaság, valódi kollektíva.” Mit mondjak, jól esett hallani, és reméljük, hogy így is marad...

Veégh Ádám

RÁKOSHEGYEN, ÉVTIZEDEK EMLÉKÉVEL

Matvej Szergejevics kapitány beleszimatolt a peremsávot végig takaró zúrós ködbe.

– Nemsokára megjön a hó – gondolta, és azt kérdezte a helyettesétől, egy hadnagytól:

– Mikorra ígérték a magyarok a kapcsolatfelvételt?

– Jelentem kapitány elvtárs, 12-re, de már elmúlt dél.

Még ellenőrizte a géppuska állását a parancsnok, hogy az előírás szerint a helyén van-e minden, amikor fegyvercsörrenés hangzott a kukoricás felől. Vecsés előtt állt a front:

– Jelentem, itt vannak – súgta a hadnagy, és pillanatok alatt nyolc magyar katona alakja bontakozott elő a szürkeségből.

– Ki a rangidős? – kérdezte egy nyurga zászlós, feltehetően a vezetőjük. – Beszélnek magyarul?

– Kicsit – válaszolta Matvej kapitány. – Várom a jelentést, zászlós.

– A rákoshegyi ellenállók és a Táncsics egyetemi zászlóalj a települést megtisztította a fasisztáktól, visszavertünk egy ellentámadást, két halott és négy sebesült árán. A lakosság pedig várja a Vörös Hadsereget…

* * *

Hatvan évvel ezelőtt, 1944 decemberének végén Rákoshegy községet – szinte egyetlenként az országban – magyar fegyveresek szabadították fel. E harcokban sebesült meg a Magyar Köztársaság korábbi elnöke, Göncz Árpád is. Sok éven át bensőségesen kedves ünnepe volt ez az immáron fővárosi kerületnek. Az idén megpróbálják azzá tenni újfent a baloldali erők, helyi politikusok, a Munkáspárt, a MEASZ vezetői és a jószándékú emberek…

A félelemre, a pusztulásra és a megkönnyebbülésre, a felszabadításra emlékeznek maholnap Rákoshegyen – bármit is hazudnak e történelmi tényre árulók és ellenségek –, a háborús fenyegetettség a város környéki településen akkor véget ért! Most emléknapot tart az önkormányzat a hősökre emlékezve.

Rajos Sándor nyugalmazott villamosmérnök, a Magyar Ellenállók és Antifasiszták Egyesületének helyi elnöke azt mondja:

– Rákoshegy hatvan esztendeje egyértelműen felszabadult. Ezt generációk szenvedése és akkori öröme bizonyítja. Magyar fiatalok vére hullt, s ugyancsak magyarok haltak meg érte. Úgy vélték, ha akkor kaput nyitnak itt a Vörös Hadseregnek, könnyebb lesz a fővárosból is kiűzni a fasisztákat. Ez egyfajta büszkeséggel töltötte és tölti el mindig a rákoshegyieket.

Olyannyira, hogy újonnan avatják fel az emléktáblát is az ünnepségen, amelyet december 22-én tartanak. S koszorúkkal róják le a hálájukat a korabeli hősök előtt.

* * *

Azt hihetné az ember, hogy Rajos Sándor tősgyökeres rákoshegyi, olyan szenvedéllyel és elragadtatással beszél a múltról. Ám a dolog nem ilyen egyszerű, mivel „csupán” a hatvanas évektől él a kertvárosban. Ámde! Az említett időkben, a „vészkorszakban” a budai várbeli Logodi utcában laktak. „Úri negyed” volt ez a környék, ám Rajosék csak házmesterek voltak. S hogy a kasztrendszer miből állt – azt nemsokára alkalma lesz sokaknak újra megtanulniuk –, de igazán az tudja, aki élt benne.

Előrelátó édesapja – egy barátja ösztönzésére – úgy vélte biztosítani a jövőt, hogy a város környékén (történetesen épp Rákoshegyen) vett egy olcsóbb telket. Kis házat építettek rá, gondolván: öregségükre lesz hol meghúzniuk magukat. Ez volt a kezdeti kötődés a településhez. Na meg az, hogy katonakorú bátyjának volt kapcsolata az itteni ellenállókhoz. Gondoltak is rá 1944 decemberének közepén, hogy jobb lesz a frontot arrafelé átvészelni, s megindultak a külváros felé. Ám a Duna-hídon csendőrök igazoltattak, s bizony a papírokkal némi gond adódott. Magyarán, „átlátszó” volt a hamisítvány. A nyilasokat még csakcsak át lehetett verni vele, de a csendőr e téren „szakembernek” számított. Jobbnak látták visszafordulni a várbeli lakáshoz.

– Így aztán a pokol legmélyebb bugyrában találtuk magunkat hamarosan, amikor megindult az ostrom – emlékezett Rajos Sándor. Tőlünk nem messze volt a Sziklakórház bejárata, ahol már érzéstelenítő nélkül operáltak, amputáltak, és éjszaka hordták ki a halottakat a bombatölcsérekbe… Egy napon belövést kapott a házunk, a sok közül azt, amelyik apámat is megölte! Hárman haltak meg aznap a lakók közül.

Aztán egyszer vége szakadt a harcoknak, a várra vörös és nemzeti színű, golyó lyuggatta zászlók kerültek. Ez utóbbi a Budai Önkéntes Ezred hőseinek emlékére, akik segítettek a városból kiűzni a fasisztákat.

– Kiadós tífuszoltás után nekünk jutott a feladat: a halottak és a döglött lovak eltakarítása, a házak, lakások lakhatóvá tétele… Korán érő nemzedék volt a miénk, szerveztük a közéletet, és jómagam tizenöt évesen, „eleinte korengedménynyel” lettem a kommunista párt tagja! De már az újjáépítés, a romeltakarítás, a háború utáni újjáéledés tapasztalatával. Nekünk párttitkárunk volt Asztalos János, a későbbi ’56-os mártír honvéttiszt, akit a Köztársaság téren végeztek ki a felkelők!

* * *

Az emlékezés úgy folytatódik, hogy elolvashatom a leveleket, amelyet Schiffer Pál fővárosi alpolgármesternek a kerületi polgármesterek írtak a következő szöveggel:

„A mai Budapest XVII. kerületét alkotó, akkoriban önálló község, Rákoshegy 1944. december 27-én szabadult fel. A helyi ellenállási csoport és az itt állomásozó Táncsics Mihály Egyetemi Zászlóalj a német és nyilas helyőrséget lefegyverezte, a falut birtokba vette és a szovjet hadsereg egységeivel a kapcsolatot felvette.”

Az ünnepség szervezőbizottságába parlamenti és parlamenten kívüli pártok és helyi szervezetek elnökeit, valamint a Független Polgári Szövetség elnökét kérték fel. Úgy tűnik, a politikai pártok vezetői Rákoshegyen arra jöttek rá, hogy a nemzeti sorsfordulóra csak együtt az emberekkel lehet és érdemes emlékezni.

* * *

Azért javasolhatta a MEASZ, hogy a továbbiakban az önkormányzat poszthumusz díszpolgárságot adjon dr. Várhelyi József orvos alezredesnek, a Táncsics zászlóalj volt parancsnokának, illetőleg Szekeres Pálnak, az ellenállási csoport korabeli parancsnokának. (Eddig ez vajon miért nem történhetett meg?) Remélhetőleg ezúttal nem késik a bejelentés a temetői koszorúzás, illetőleg az ünnepi nagygyűlés után, amit a Dózsa Művelődési Házban tartanak.

Persze, a rákoshegyi történet itt még nem ér véget. Úgy hozta a sors, hogy a hatvanas években a Szovjetunióban jártam a Legfelső Tanács vendégeként is találkoztam Matvej Szergejevics Donszkijjal, a hajdani felderítő tiszttel, aki valamikor fogadta a rákoshegyi ellenállók nyolc katonáját.

Akkor azt üzente Rákoshegyre: éljenek, boldoguljanak az emberek, éljenek a szabadsággal és vigyázzanak rá! Sokan áldozták érte az életüket… Majd egy dalt kezdett dúdolni: „Várj reám! ó átkelek minden vészen én. Aki nem várt, rámnevet: Szerencsés legény”.

Mártonfy Mihály

KARÁCSONYI KÖNYVAJÁNLATUNK

Ajándékozza meg szeretteit baloldali írók, költõk mûveivel!

Ágai Ágnes
FUIT (Egy halál utóélete) (versek) 700,– Ft
HOGY JÖN IDE PICASSO? (versek) 500,– Ft

Baranyi Ferenc
A HONFOGLALÁS FELSZÁMOLÁSA 1300,– Ft
MONTMORENCY-I SZERELMESEK (versek) 1200,– Ft
SZÍNIGAZSÁG 570,– Ft

Berecz János
VÁLLALOM 2700,– Ft
VISSZANÉZVE 2700,– Ft

Tabák András
VERÕ EMBER 800,– Ft
KALENDÁRIUM 800,– Ft

Hámori István Péter
KÉTÜTEMÛ MEGVÁLTÓ 1000,– Ft
TIBORC ÖRÖK (versek) 600,– Ft

Csák Gyula
EGY MÁJUS FEJFÁJÁRA 1390,– Ft

Kárpáti Sándor
EZÜSTHAJÚ NEMZEDÉK 1000,– Ft
VITÁM MÁRAIVAL 800,– Ft

Moldova György
AZ UTOLSÓ TÖLTÉNY (2 kötet) 3000,– Ft
VÉGTELEN VONAL 2000,– Ft

Molnár Géza
A KATEDRÁLIS FÉNYEI 980,– Ft
AZ ORVOS 200,– Ft

Rozsnyai Ervin
TÖRTÉNELMI FASIZMUSOK (Mussolini, Hitler, Horthy) 1750,– Ft
AZ IMPERIALIZMUS KORSZAKVÁLTÁSAI 1600,– Ft

Ladányi András
VÁCI MIHÁLY 1000,– Ft

Simor András
A VÁLTOZÁSOK KÖNYVE 900,– Ft
7 TANULMÁNY A HISPÁN–AMERIKAI KÖLTÉSZETRÕL 1838,– Ft

M. Szántó Judit
AZ ÍGÉRETEK FÖLDJE 500,– Ft

Varga Rudolf
DÖGLÖTT KUTYÁK MENNYORSZÁGA 900,– Ft
ÉGHASADÁS (Karcolatok) 900,– Ft
MAKUKA (Karcolatok, elbeszélések) 900,– Ft

A könyvek megvásárolhatók az Ezredvég szerkesztõségében:
Budapest VIII. kerület, Baross u. 61. IV. emelet 10.
Postán is megrendelhetõ, cím: Ezredvég Alapítvány Budapest, Pf. 182, 1431.

A Progressio közleménye

Értesítjük olvasóinkat és elõfizetõinket, hogy az év végi ünnepek – s az ezzel járó munkarendváltozások – miatt A Szabadság ez évben még egy alkalommal jelenik meg: *december 24-én, pénteken* (belsõ terjesztésben december 23-án, csütörtökön). Lapunk legközelebbi megjelenése pedig már az új esztendõben, *január 6-án, pénteken* (belsõ terjesztésben 5-én, csütörtökön) lesz.

Arról is tájékoztatjuk elõfizetõinket és olvasóinkat, hogy – a terjesztési díjak és részben a nyomdai költségek növekedése következtében – lapáremelésre kényszerülünk. A példányonkénti lapár 2005-tõl 135 forint lesz. Ennek megfelelõen változnak az elõfizetési díjak is. A havi elõfizetés 460 forint, a negyedéves 1380 forint, a féléves 2760 forint, az éves elõfizetés díja pedig 5520 forint lesz. Kérjük megértésüket, s reméljük, hogy továbbra is A Szabadság hûséges vásárlói, támogatói és olvasói maradnak.

Köszöntjük új nógrádi elõfizetõinket

Nógrádban folytatódik, s ha kis lépésekkel is, de eredményesen halad A Szabadság elõfizetõi kampány. Köszöntjük az új elõfizetõinket: Bozsik Emilt, Hangoni Tibort, Nagy Ferencet Kazárról és Szmolicza Gábort, Vonsik Tibort Salgótarján-ból. Ugyancsak köszöntjük Vojvoda Györgynét, A Szabadság Alapítvány új támogatóját.

MEGRENDELÕ

Kérem küldjenek az alábbi címre
1 példány ***A Szabadság*** bemutatószámot!* ☐

Megrendelem ***A Szabadság*** ..... példányát**
– havi elõfizetéssel (460 Ft/hó) ☐
– negyedévi elõfizetéssel (1380 Ft/negyedév) ☐
– féléves elõfizetéssel (2760 Ft/félév) ☐
– éves elõfizetéssel (5520 Ft/év) ☐

Név: .....

Cím: .....

* A bemutatószám megküldését a Progressio Kiadótól kérje (1082 Budapest, Baross u. 61.)!
** Az elõfizetéses megrendelést a hírlapkézbesítõnél, a Magyar Posta hírlap-ügyfélszolgálati irodáin, vidéken a postahivatalokban lehet leadni. Kettõ vagy több példány azonos címre történõ postázását a Progressio Kiadó is vállalja.

Emlékezzünk!

A Bethlen–Peyer paktum

A Bethlen–Peyer paktum közkeletû elnevezése annak a megegyezésnek, melyet az MSZDP vezetõi a párt legális mûködtetésének feltételeirõl kötöttek a Bethlen-kormánnyal nyolcvan éve, 1924-ben.

Az ellenforradalom és a szociáldemokrata munkásmozgalom viszonyait Bethlen elõdjeinek nem sikerült rendezniük. Nyilvánvaló volt, hogy mindaddig, amíg a szociáldemokrácia élesen ellenzéki álláspontot képvisel, a rendszer megszilárdulása nem lehet teljes.

Az ellenforradalom szempontjából a megoldás az lett volna, ha a keresztény-szocialista szakszervezeteknek sikerül a munkásság többségét befolyásuk alá vonni. Ez azonban nem következett be. Átmeneti fellendülés után a keresztény-szocialista mozgalom visszahanyatlott. A szervezett munkásság 1921-ben szilárd tömbként az MSZDP mögött állt. A kormány külpolitikája ugyancsak a megegyezés mellett szólt. A munkáspártok ugyanis ezekben az években Európa legtöbb országában komoly parlamenti, sõt kormányzati tényezõk voltak. Nyilvánvaló, hogy az Európához illeszkedni akaró Magyarország sem rekeszthette ki tartósan politikai életéből a munkásságot. A Szociáldemokrata Pártban szintén megvolt a készség a kompromisszumra.

A kormány és az MSZDP közötti megállapodás, amely a köztudatba Bethlen–Peyer paktum néven került be, 1921. december 22-én született meg. Az MSZDP ebben vállalta, hogy támogatja a kormány külpolitikai törekvéseit, nem propagálja a köztársasági államformát, szakít a liberális-demokrata polgári ellenzékkel, lemond a közalkalmazottak, vasutasok és postások szervezésérõl, a mezõgazdasági munkások körében új szervezeteket nem hoz létre, s politikai sztrájkot nem kezdeményez. Ennek fejében a kormány kötelezi magát, hogy az MSZDP és a szakszervezetek mûködését, pártlapjaiknak terjesztését nem akadályozza, elvett helyiségeit visszaadja, korszerûsíti és továbbfejleszti a munkásbiztosítást.

A megegyezés a kölcsönös ígéretek és engedmények valóságos rendszerére épült. A lényege egyfelõl az volt, hogy a kormány elismeri a pártot – mint politikai tényezõt – és szavatolja mûködési feltételeit, másfelõl pedig az, hogy az MSZDP lemondott a rendszer radikális ellenzékének szerepkörérõl.

Az 1921-es rendtörvénnyel és ezzel a megállapodással Bethlennek sikerült a munkásmozgalmat úgy megosztania, hogy a munkásság túlnyomó többségét képviselõ Szociáldemokrata Párt az ellenforradalmi rendszer alapjait a továbbiakban nem veszélyeztette.

Az MSZDP vezetõi a munkások elõl eltitkolták a paktum szövegét, csak akkor voltak kénytelenek nyilvánosságra hozni, amikor az MKP, a baloldali pártellenzék és az emigrációban mûködõ Világosság-csoport újra és újra leleplezte, sõt a kormány is beismerte a megegyezés tényét. A Népszava 1924. december 31-ei száma közölte az 1921. december 22-én megkötött megállapodás szövegét.

A paktum kifejezte, hogy az MSZDP lemondott azon pozícióinak visszaszerzésérõl, amelyekbõl 1919 augusztusa óta kiszorult. A kormány pedig belenyugodott az MSZDP, s a szakszervezetek és a többi szociáldemokrata vezetéssel mûködõ munkásintézmény legális mûködésébe, a Tanácsköztársaság megdöntése után hirdetett és gyakorolt reformista módszerekkel. Megtûrte a marxista kifejezésmódot, a munkásság politikai törekvésének megfogalmazását és az osztályérdek elveinek érvényesítését a gazdasági harcainak vezetésében.

Barek István

Jövõ évi kártyanaptárak a Progressio Kiadónál megvásárolhatók 10 Ft/darab áron Szigeti Endrénénél (1082 Budapest, Baross u. 61., III. 310., telefon: 334-1509/23-as mellék). Rendelni utánvéttel is lehet.

Kitüntetések, papír- és fémpénzek, képeslapok, porcelánok adásvétele.
VERES ÉREMBOLT,
VII. ker. Izabella utca 37.
Tel.: 322-4799
H–P: 9–17 óráig.

OLVASSA, TERJESSZE, TÁMOGASSA!

A Szabadság Alapítvány számlaszáma:

OTP 11705008-20441997

Hirdessen A Szabadság hetilapban!

Többszöri megjelentetésnél kedvezményt adunk.

Részletes információ: Huszár Zsófia
Telefon: (06-1) 313-5420

Felhívjuk a pártszervezetek figyelmét, hogy a Veszteségeink rovatba telefonon nem fogadunk el bejelentéseket, a hibák elkerülése végett. Rendelkezésükre áll a fax, az e-mail, a postai beküldés, illetve a személyes leadás lehetõsége. *A szerk.*

VESZTESÉGEINK

Piegl János, aki 1945 óta volt a párt tagja, 93 éves korában elhunyt. *Komló, II-es alapszervezet*

Sándor Lajos, aki 1964 óta volt a párt tagja, 60 éves korában elhunyt. *Budapest, XVIII/4. alapszervezet*

Brunner Istvánné, aki 1948 óta volt a párt tagja, 77 éves korában elhunyt. *Jászberény, 1-es alapszervezet*

Simon István, aki 1948 óta volt a párt tagja, 73 éves korában elhunyt. *Komló, II-es alapszervezet*

EMLÉKÜKET KEGYELETTEL MEGÕRIZZÜK

A Szabadság

A Munkáspárt központi politikai hetilapja
Felelõs szerkesztõ: Szabados Judit
Szerkesztõség: 1082 Budapest VIII., Baross utca 61.
Telefon: 313-5420 (közvetlen); 334-1509/22 m. Telefax: 313-5423
Lapterjesztés: Szigeti Endrené, tel.: 334-1509/23 m.
A Szabadság e-mail címe: mp400@axelero.hu
Kiadja: a Progressio Kft., a kiadásért felelõs: Vajda János igazgató
ISSN 0865-5146
Terjeszti: a Budapesti és a Nemzeti Hírlapkereskedelmi Rt., valamint az alternatív lapterjesztõk
Elõfizetési díj: egy évre 5520 Ft, fél évre 2760 Ft, negyedévre 1380 Ft, egy hónapra 460 Ft
Elõfizethetõ a hírlapkézbesítõknél, a Hírlapelõfizetési Irodában (Helir 1900), a magyar Posta Kerületi hírlapüzletági ügyfélszolgálati irodáin, vidéken a postahivatalokban.
Szedés, tördelés: Progressio Kft.
Nyomtatás: Apolló Kft. 1165 Budapest, Zsemlékes út 25.
Felelõs vezetõ: Mózes Ferenc ügyvezetõ igazgató